

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO. MJESEČNO
K 120. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

— IZLAZI SVAKI DAN —

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871.

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, srijeda 6. listopada 1915.

BR. 196. (426)

Venizelos je odstupio. - Odgovor Bugarske na ultimatum četvornog sporazuma.

Rusko ratište.

BEČ, 4. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Jučeranji dan prošao je na ruskom ratištu bez osobitih događaja. Položaj je ostao nepromijenjen.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

BERLIN, 4. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Rusi su jučer, nakon predbežne artiljerijske priprave, prešli skoro na čitavoj fronti između Postawy i Smorgona u gustim masama na napadaj, koji se je razbio uz neobično jake gubitke. Noćni podhvati isto tako ostali su bezuspješni.

I jugozapadno od Lenevedena neprijateljski nasrtaj bio je odbiven.

Na ostalim frontama položaj je nepromijenjen.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

BEČ, 5. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Na ruskom ratištu nema ništa nova.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

BERLIN, 5. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

U vojnoj grupi Hindenburga Rusi su, nakon svog poraza na 3. ov. mj., jučer ponovili svoje napadaje na naše položaje samo slabim odjelima. Bili su lako odbiveni.

Kod ostalih vojnih grupa nije se ništa dogodilo.

Talijansko ratište.

BEČ, 4. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Na tirolskoj fronti razvili su Talijani življu djelatnost, koja je na visoravni Vielgereuth i Lafraun dovela do većih i trajnih borba.

U području Tonala sinoć je, nakon žestoke artiljerijske vatre, upriličeni neprijateljski napadaj na vrh Albiète bio krvavo odbiven.

Na visoravni Vielgereuth naši položaji na Plautu (sjeverno od gore Maronia) od rana jutra bili su pod brzom vatrom teških i srednjih topova. Prije podne prešli su od već priprave neprijateljske infanterije slabi odjeli na uzaludne napadaje. Na večer protivnik je ovaj napadaj ponovio jakim silama, poglavito sastavljenima iz brsaljera i alpinaca, te se je primakao blizu našim

zaprekama. U noću uspelo mu je zauzeti jednu podpurnu tačku. Noćete ipak, nakon ljute borbe koja trajala do jutra, opet ga izbacite. Tako su svi položaji ostali u našem posjedu.

Na visoravni La' fraun već naša topovska vatra prisilila je neprijateljsku prodiruću infanteriju na uzmak bogat na gubitcima.

I u prostoru Buchenstein bilo je napredovanje slabijih neprijateljskih odjela lako spriječeno.

Na ostalim frontama nema nikakva bitna događaja.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

BEČ, 5. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Na jugozapadnoj fronti položaj je nepromijenjen.

Na visoravnima Vielgereuth i Lafraun neprijatelj jučer nije ponovio napadaja.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

Srpsko ratište.

BEČ, 4. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Na donjoj Drini živahno čarakanje. Inače je mirno.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

BEČ, 5. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Naše čete poduzele su sa granice Drine zadiranja u srpsko područje. Dovedeno je zarobljenika.

Inače nema nikakva osobita događaja.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

Francusko-englesko ratište.

BERLIN, 4. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Jučer rano pojavilo se pred Zeebrugge pet monitora te je sasulo bezuspješnu vatra na obalu. Tri Belgijanca bijahu usmrćena. Naša obalna baterija pogodila je jedan monitor, koji, teško oštećen, bio je odvučen.

Prama engleskoj fronti sjeverno od Loosa, nakon uzaludnog ispada poduzetog noću proti našem položaju zapadno od Hainsnesa, navalne radnje uznapredovaše dalje.

Južno od potoka Souchez Francuzi su mogli da se zadržu u malnom šančevnom komadu na visu sjeverozapadno od Givenchy. Južno od ovog visa francuski napadaji bili su odbiveni.

Četrdeset metara dugi šančevni komad sjeveroistočno od Neuville bio je od nas preosvojen.

U Šampanji Francuzi su jučer poslije podne u okolišu sjeverozapadno od Massiges i Ville sur Tourbe uzalud prešli na napadaj. Njihovi kupovi bili su uzeti pod koncentričnu vatra.

Jaki noćni napadaj na naše položaje sjeverozapadno od Ville sur Tourbe razbio se je u vatri artiljerije i pušanih strojeva uz velike gubitke.

Kolodvor Chalona, glavno sabiralište dopuna za francusku navalnu grupu u Šampanji, noćas bio od njemačkog zrakoplova vidljivim uspjehom obasut bombama.

Vrhovna vojna uprava.

BERLIN, 5. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Engleski napadaji ručnim granatama na utvrdu sjeverno od Loosa ponovno su bili odbiveni. Pri uzaludnim napadajima na ovu utvrdu Englezi su, osim inih vrlo znatnih gubitaka na mrtvim i ranjenima, ostavili u našim rukama više od 80 zarobljenika i dva balcala mina.

Od Francuza sjeverozapadno Givenchy zaposjednuti komad šanca jučer je preosvojen; četiri puščana stroja bila su zaplijenjena.

U Šampanji sipala je jača neprijateljska vatra na položaj sjeverozapadno od Souaina. I neprijateljsko napredovanje bilo je po našoj artiljerijskoj vatri spriječeno.

Kod Vauquois usljed raspruća mina pretekli smo neprijatelja. Mnogobrojna neprijateljska mjesta mina bila su iztištena. Neprijateljski aviatičari obasuli su Biache Saintvaast bombama. Jedan stanovnik bio je usmrćen. Inače nikakve štete.

Vrhovna vojna uprava.

Iskrcanje Engleza u Solun.

SOLUN, 4. listopada (KB). Amo je prispjelo više engleskih krstaša. Za danas očekuje se iskrcanje poprilici 40.000 ljudi.

Grčka prosvjeduje proti povredi neutralnosti.

ATENA, 4. listopada (KB). Ministar predsjednik Venizelos prosvjeduje je kod francuskog i engleskog poslanictva proti povredi neutralnosti, počinjenoj iskrcanjem francuskih i engleskih četa na grčko zemljište.

Ultimatum Rusije Bugarskoj.

PETROGRAD, 6. listopada (KB). Službeno se saopćuje:

Ultimatum Rusije Bugarskoj predan je jučer u 4 sata poslije podne ministru predsjedniku Radoslavovu.

Car vojsci.

BEČ, 5. listopada (KB). Iz ratnog novinskog stana javlja se:

Na brzojavnu čestitku, koju je feldmaršal nadvojvoda Fridrik upravio u povodu Previšnjeg Imendana Njegovom Veličanstvu, prispio je slijedeći brzojav zahvale Cara:

„Primio sam najtoplijom zahvalnošću u velike obradovale Me čestitke, koje ste Mi Vi, moj dragi feldmaršale, upriličili za današnji Moj Imendan u ime cjelokupne oružane sile. Tako me je baš osobito razdragala čvrsta odluka i borbena radost, kojima ste Vi i Moja obrambena sila prožeti. Znam visoko cijeniti što su sve moja vojka i mornarica učinile na hrabrosti i ustrajnosti od godine dana u vezi sa našim saveznicima te sam siguran, da će naše oružje izdržati neustrašivo do izvještenja konačnog uspjeha. U tome šaljem svim vodjama i ratnicima moje beričetne želje i pozdrave.“

Česka politika.

PRAG, 5. listopada (KB). U članku pod naslovom „Novo orijentiranje česke politike“ izjavljuje list „Union“, — nakon što je uputio na za nas izvanredno povoljan vojnički položaj, koji već danas dava sigurnost, da će granice Austro-Ugarske ostati netaknute i da će svaka ruka, koja drzko za njima posegne, za cijelu budućnost biti kažnjena, — da je dužnost onih koji ostali kod kuće da i kod kuće djeluju u smjeru, da sigurnost Monarhije poraste na svojoj jakosti i moći i da se održi za budućnost.

Opstanak i dobrobit našega naroda samo tada mogu biti osigurani, ako je Monarhiji uspelo da se obrani od pakostnih i zlobnih neprijatelja koji njezinu granicu okružuju. Rat je učinio, da pošteno misleći česki narod nije moguće uzdrmati u ovom vjerovanju. Samo ludjak ili zločinac protiv svog naroda mogao se je zanaoštati drugim mislima. Dobar Čeh bio je i ostaje dobar Austrijanac, pa i tada ako kadkad pobija ili odbija uredbu i tendencije pojedinih vlada i sistema. Bio je uvijek tragičan nesporazum što se je prolazna vlada zamijenjivala sa državom.

Bit će upravo nužno da već sada, osobito pak nakon rata, u tome

nastupi preokret. Mi moramo otvoreno priznati se uz državu kojoj pripadamo, u njenim interesima gledati naše interese. Mi dobri Česi osjećamo dobro slavenski, ali nismo biti takvog slavenskog osjećaja koji bi bio jači od našeg osjećaja českoga. Čitav naš povjestni i kulturni razvoj dao nam je kulturno stanovište, koje nas je odijelilo i daleko držalo od svih ostalih kultura. Naša kultura je usljed našeg geografskog i historičkog razvoja sasma zapadna. Samo sa Poljacima imademo mi rodbinske veze, jer su i oni trajno bili pod jakim utplivom susjedne njemačke kulture.

Članak upućuje na slavenske narode na Balkanu, osobito na Srbiju, za čiju politiku, koja je uvijek bila vodjena bez vlastitih državnih, političkih i gospodarskih interesa, nemože se više govoriti o državnoj neodvisnosti.

„Union“ zaključuje: Naš životni interes odvraća nas od takovog razvoja. Mi hoćemo da ostanemo Česi. Ali miran razvoj Česke stvari samo je u moćnoj i prama svim stranama neodvisnoj Austriji obezbjedjen i osiguran.

Talijanski socijalisti za mir.

LUGANO, 5. listopada (KB). U Monzi obdržavana je skupština predstavnika 22 socijalističkih gradskih uprava i 18 socijalističkih frakcija gradskih zastupstva iz pokrajine Milana. Kritizirana je djelatnost državnih oblasti te je utvrđeno, da skoro sve prilike Italije nalaze se u žalostnim prilikama. Vlada mora da dađe radnje za ublaženje skupoće te bezposlice u gospodarstvu i industriji.

Skupština je konačno izrazila želju za brzim sklopljenjem mira.

Engleski kralj generalu Frenchu.

LONDON, 5. listopada (KB). Reuterov dopisni ured javlja:

Kralj je poslao generalu Frenchu brzojavnu čestitku, u kojoj se kaže, da je žestoka borba samo predigra većim djelima i daljnim pobjedama.

Položaj na francuskom ratištu.

U engleskim se vijestima opisuju njemačka obrambena linija na ovaj način: Francuski krilni postav stoji kod L'Epis de Vadogrange, s lijeva ide duga gorska kosa, koja je u njemačkom posjedu. U nastavku spomenute gorske kose sve do ceste Sonain-Sommery, s točke dakle po prilici u sredini između objiju sela polazi njemačka obrambena linija preko čitavog reda brežuljaka, od poprečno 190 metara visine. Doline imadu pra-

vac prema sjeveru i jugu. Svaki od ovih brežuljaka jest prirodna pozicija, uslijed česa je topnično u stanju paliti na napadače. Protiv tog starog sistema naravnih utvrda imale bi se upravitelj daljnje navate.

Izveštaji engleskih dopisnika u englesko-francuskom glavnom stanu suglasni su u tome, da provala Engleza i Franceza nije ni iz daleka postigla cilj, kojemu su se nadali.

Grad i okolica.

Proslava Previšnjeg Imendana. Nastavljamo izvješćem o ovoj lijepoj slavi. U 1 sat poslije podne dala je općinska uprava u Hotel Kora soba za 34 pozvanika. Jevstvenik je bio: juha, jastog-riba, pečenka, šparga, pilici, sladoled, slatko, voće, sir, kava; pivo, vöslauer crvenka, saucigön, moselsko vino, šampanjac, liker.

Pri šampanjcu općinski upravitelj gosp. Luger izrekao je zdravicu, dajući izražaja radosti što Previšnji Imendan mogu da provedu u krugu poglavice zemlje. U toku milijuna državljana vazda vjerno pučanstvo ove općine natječe se u štovanju i ljubavi spram Vladaru i Dinastiji. Za dugotajne vladavine Njegova Veličanstva Monarkija biva sve moćnijom; obrt i trgovina uznapredovaše, znanosti procvjetaše, a narodi se razviše kao nikad prije. Ljubazan anđeo svoga puka, od naroda prozvan anđelom mira, bio je prisiljen da trgne mač proti lukavim, nezasitim i vjeronomnim neprijateljima. Ali i u ovom subdonošnom času svi se narodi Monarkije pokazade jedno te se spremno svak latio oružja da obrani Prijestolje i Caru, a kod kuće svak spremno žrtvuje sve za Caru i za Dom. Ovo junačko čelo i poštovanost naroda, kakvima u povjesti primjera nema, zastrašili su neprijatelja i ispunili srca Njegova Veličanstva zadovoljstvom i sigurnošću u pobjedu. Izvolimo zato i mi, svjetla gospoda, u mnoštvu vjernih podanika podignuti molbe Svevišnjemu da nam Njegovo Veličanstvo uzdrži čela i zdrava za dobrobit povjerenih Mu naroda. — Poklik gosp. općinskog upravitelja prihvatilo čitavo odlično društvo, a „Šibenska Glazba“ popratila sviranjem Carevke, koju su svi stojeće i poštovanjem slušali.

Iza odulje stanke uzme riječ nar. zast. dr. Dulibić, koji reče:

Preuzvišenosti, Visokorodjeni Gospodine Namjestniče! Svjetla Gospodo!

Pučanstvo obćine i kotara Šibenskog pozdravlja je milo i drago, onom iskrenosti koja mu je svedjer prirodjena, Vašu Preuzvišenost, danas svog visokog i ljubljeno gosta. Kao zastupnik ovog kotara ponavljam ovaj srdačan pozdrav, ponosan što mogu istaknuti, da s nama istom srdačnošću pozdravljaju Vašu Preuzvišenost i naši hrabri junaci sa bojnog polja.

Vaša se je Preuzvišenost udostojila ljubuzno odazvati se molbi našega grada i obćine, te nas svojim visokim posjetom počastiti upravu u ovaj svečani dan, da sjajem prisustva Vašeg uzveličate današnju slavu.

Ova je slava istinski odjek duše i srca hrvatskoga naroda, koji od stoljeća i stoljeća, čuvajući kao svetinju tradicije svojih djedova, ostao je i stoji nepokolebiv u osjećajim vjernosti, odanosti i ljubavi prama Prejasnjoj Dinastiji Habsburga i slavno vladajućem Premilostivom Cesaru i Kralju našem Franji Josipu I. Na svim bojnim poljanim Evrope, kroz vjekove i vjekove, djelim divnog junactva naš je narod sjajno posvjedočio ovu svoju sinovsku odanost i ljubav, koja je samo kadra, da stvara čudesa junactva. Tim su za vazda utvrđene i zapečaćene, tako jake veze, između Prejase Dinastije Habsburga i hrvatskoga naroda, da ih nijedna moć nije mogla niti može da razriješiti ili oslabi.

I danas na svjetskom krvavom megdanu sinovi hrvatskoga naroda pokazali su se dostojnim viteških svojih otaca. Na poziv Njegove Veličanstva Cesaru i Kralju našeg hrvatski je narod istim starim oduševljenjem, istim samoprijegom, istom ljubavi potpuno nepobjedivi. Njegov barjak, junackim djelom, uz bok ostalih naroda Monarkije, krvavo satire dušmane, koji su naplemtenijemu i najmirnijem vladaru svijeta ovaj uzasni rat nametnuli. Gub poštenja i pravice je sa našim sijeđim, Uzvišenim Vladarom i sa braćrom našom vojskom. Pobjedujemo; hoćemo i moramo konačno pobjediti i sve dušmane satrati!

Nakon ovakvo žrtava prisrčenih za Caru i Dom, i pošto junacke naše vojske budu izvojevale avim narodom Monarkije blagodat častnoga i trajnoga mira, hrvatski narod očekuje čas svog narodnog preporoda.

Hrvatski narod znade, da samo pod slavim žezlom Habsburga i u krilu ove velike i moćne Monarkije može da nadje zaštitu imena svoja, zaštitu prava i slobode svoje, zaštitu i promicanje svog napredka i blagostanja. Ujedinjen cio hrvatski narod i samosvojno u sklopu ove slavne Monarkije, sretan u ostvarenju svojih prava, postati će tako jaki bedem obrane Previšnjeg Prestolja i Monarkije, da se nijedna sila na svijetu neće drznuti da poduzme bilo namanjti izzavj.

U častne ruke Vaše Preuzvišenosti postavljajući ovaj hrvatski puk, koji je dio vjernog hrvatskog naroda, svoje najljepše nade i želje. Nitko dosad kao Vaša Preuzvišenost nije pokazao činom toliko iskrene ljubavi prama ovom narodu i zemlji; nitko dosad nije se toliko zadubio u sve tačanše naših potreba i želja. Na svemu tomu narod ostaje neizmjerio haran Vašoj Preuzvišenosti, i nada se, da će i nadalje istom ljubavi sve poradić za njegovu dobrobit i sreću.

Kao zastupnik ovog kotara, u ime svega pučanstva najdublje i svesrdno zafaljujem Vašoj Preuzvišenosti na upravu općinskoj skrbi, koju ste izvolili ovom kraju i ovom gradu ljubuzno posvetiti, gdje je bezbroj dokaza Vašeg plemenitog nastojanja i promicanja. Današnji je posjet ponovni dokaz naklonosti Vaše Preuzvišenosti prama ovom puku, koji je s toga nezrećivo radostan i zafalan na tolikoj dobrobi. Molim Vašu Preuzvišenost, da istu naklonost i u buduće izvoli prijazno ovom puku saćuvati.

Ispunjam milu dužnost, da izhitom pozdravim hrabre naše kopnene vojske, proslavljenu ratnu mornaricu, junacku čuvaricu ovih naših lijepih žala, i vjernije im, savezne hrabre suborce. U ime grada i cijeloga kotara pozdravljam najsrdačnije vjehovnog vojnog poglavicu ovog okružia i grada, presvijetlog gospodina kontradmirala Zaccaria, koji je u svakoj prigodi pokazao toliko susretljivosti i ljubavi prama Šibeniku i cijelom pučanstvu, da mu je silno olakotio sve poteškoće, koje su sa ratnim stanjem neizbježno škopćane. Nastojeć, da gdjegod može promiče dobrobit pučanstva i našeg grada, susrećuć svakoga dobrohotnom prijaznošću, presvijetli gospodin Kontradmiral u velike nam je zadužio. Na svemu tome najdublje i od srca mu zafaljujem.

Svijetla gospodo! U ime naroda ovog kotara dižem čast u čast i u zdravlje Njegove Preuzvišenosti visokorodjenog gospodina Namjesnika grofa Attemsa, živom željom, da ga Bog požive i krijepi u teškom, poštivotnom radu na korist domovine; istim osjećajem i željom nazdravljam presvijetlom gospodinu kontradmiralu Zaccaria; napijam također hrabroj kopnenoj vojsci, slavnoj ratnoj mornarici, vodjama i vojnicima; napijam konačnoj sjajnoj pobjedi, koja će obradovati naš sijeđog obljubljenog vladara, koja će obradovati sve narode monarkije i njezinih vjernih saveznika, koja će osobito obradovati naš hrvatski narod i sve nas!

Živio Preuzvišeni gospodin Namjestnik grof Attems; živio presvijetli gospodin kontradmiral Zaccaria; živila sveukupna vojna sila na kopnu i na moru; živila pobjeda i Govor dra. Dulibića popratila „Šibenska Glazba“ sviranjem hrvatske narodne himne, koju je odlično društvo slušalo stojeće.

Presvijetli Biskup Pappafava obratio se je sa nekoliko toplih riječi Njegovo Preuzvišenosti gosp. Namjestniku, hvalići kao katolički biskup njegovu istaknutu religioznost, što sa zadovoljstvom ističe pri tako visokoj ličnosti, čime Nj. Preuzvišenost slijedi i svetlota primjer Njegova Veličanstva. Zaključuje sa „živio“ Njegovom Veličanstvu, gosp. Namjestniku i sv. Ocu Papi Benediktu XV.

Na to je ustao Nj. Pr. gosp. Namjestnik grof Attems te je u hrvatskom jeziku izrekao slijedeće:

„Cijela Monarkija slavi danas Imendan našeg Premilostivog Uzvišenog sijeđog Vladara: u svim kraljevima naše domovine, u najzabavnijim selima i najudaljenijim otocima, svuda, na granici Carstva, koja je junackom desnicom uspješno obranjena, pa i preko granice daleko u stavodobitno osvojenom neprijateljskoj zemlji uzdižu se danas Njegovo Veličanstvu najtoplije čestitke i vruće želje Božjeg blagoslova.

Ja znadem, da je danas i za cijelu Dalmaciju dan radosti, kad može obavaznom, obljubljenom Caru i Kralju Franji Josipu I. priznati čustva nepokolebive vjernosti i privrženosti.

Osobitim zadovoljstvom mogu naglasiti, da se pri tom Dalmatinci ne ogranićuju samo na priredjivanje dostojnih patriotskih skaza, ne, oni dokazuju svoje osjećaje i

djelima. Doćim se njihovi sinovi na bojnim poljanama i na sinjem moru u službi naše junacke mornarice u junactvu takme, za što im se cijelo carstvo divi i zahvalnost du-guje, nastoje ukučani, samo gdje mogu, da najpoštivotnijim načinom porade za sveopće dobro, za domovinu.

Rado sam se otdavno pozivu grada Šibenika da skupa sa visokim funkcijerima ratne sile i Crkve prisustvujem patriotskim svečanostima, što ih je gradjanstvo priredilo.

Na moje veselje opažam, da ovdje još uvijek vlada onaj dobri, stari austro- hrvatski duh.

Što rekoh prije za cijelu zemlju, moram osobito za Šibenik ponoviti. Pučanstvo je ovdje svijesno dužnosti, koje od njega traži domovina, ali ono radi još i više. Sjajni uspjesi dobrovoljne ratne opskrbe u Šibeniku pružaju mi zato najljepši dokaz.

Predstavnici naroda i gradjanstva udariše pravim putem, kad su se latili uspješnog posla za javno dobro. Osobito je pak priznanja vrijedno, što razumijaju najvećim obzirom susretati želje i potrebe ratne mornarice, kojoj baš u ovom području tako velika važnost pripada. Uvjeren sam, da Šibenik pu udarenoj stazi ide u susret krasnom razviku, za koju ču i ja sa mojim najboljim slama dopinjiteži, želeć najiskre- nije iz svega srca čvatuću budućnost gradu Šibeniku i svim njegovim stanovnicima. Neka živi Šibenik! Živio!”

Iza gosp. Namjesnika uzeo je riječ presv. kontradmiral Hugo Zaccaria, koji je u njemačkome jeziku rekao prozborilo:

„Gospodo! U ime oružane sile, kao njezin između prisutnih najstariji predstavnik, zahvaljujem najtoplije gospo- dinu Doktoru na njegovim laskavim riječi- ma, koje je izvolio nama upravititi. Vojska sadanjeg doba jest svijet naroda pod oru- žjem te je naravski da se vojnik i gradjan- in osjećaju jedno, Vojnik brani domovin- sku grudu oružjem u ruci, te zalaže rado svoj život za to, ako zna, da on koji kuć- borave također su skupa s njim u drugoj formi poštivotni i za istim ciljem teže, a taj je pobjeda nad našim neprijateljima. U ovom pravcu mi smo vazda visoko cijelili veliki susretljivost sa strane općine u svim vojničkim pitanjima i dtilili se samoprije- grom pučanstvu u svim akcijama oko st- ranja za dobrobit vojnika i za interese ra- tnog vodstva, jer ono samo živi u najblje- dnjoj oskudici.

Laćam se ove prilike eda općinskoj upravi i pučanstvu Šibenskog kotara uime oružane sile na kopnu i na moru izrazim najtopliju hvalu na njihovom skroz patrio- tičnom vojnicima prijetnom djelovanju i na njih ovoj ljubuznoj susretljivosti te pozivljem u ime drugove da dignu čašu i skupa sa mnom uskliknu: Grad i kotar Šibenik i njihovo pučanstvo živili! (Die Stadt und der Bezirk von Šibenik und ihre Einwohner Hurrah!)

Odlično društvo ostalo je pri sofri do 3/4, poslije podne, u ugodnom raspoloženju i razgovoru. Preko sobeta svirala je „Šibenska Glazba“ razne komade, među njima, na opći zahtjev, i sokolsku koraćnicu.

Gđa. L. Crijenko, vlastnica Hotela, na osobiti način iskazala se je u priredbi sobeta.

Na večer u 7 sati bila je u kazalištu Mazzoleni svećana akademija, priredjena od mjestnih pučkih škola i ženske građanske škole uz sudjelovanje glazbe ratne morna- rice. Prisustvovao je Nj. Pr. gosp. Namje- stnik, presv. prag. Biskup, presv. kontrad- miral gosp. H. Zaccaria, te mnogobrojne druge odlične ličnosti. Kazalište je bilo pre- dno. Na ulazu kazališta predsjednik prired- jivaćakog odbora kotarski nadzornik gosp. Sinić pozdravio je gosp. Namjesnika, koga je na to jedna učenića obdarila kitom cvijeća.

Svečanost u kazalištu započela je „Carevkom“ izvedenom od mješovitog zbora uz pratnju glazbe, a onda su slijedile po- jedine tačke programa, kako smo ga već priopćili, sastavljene iz deklamacija, pro- dukcija na glasoviru, pjevanja, vježba sa zastavicama i obručima, prigodnog igrokaza u dva čina, potpouria „Austro-Ugarska Mo- narkija“ izvedenom od glazbe ratne morna- rice, žive silice uz pjevanje Carevke. Sve- ćanost je završena pjevanjem „Lijepe naše“ uz pratnju glazbe.

Cijela večer bila je upravo „dražestna“, i to je izraz kojim se jedino može označiti ova vrlo uspješna produkcija naše školske mladeži. Koliko smo uživali u deklamacijama glavnice Vice Zorić i Marije Berać ono upravo sjajnu dikciju, da je milozvučnost našega jezika očarava te se izvine iz grudi ona Homerova „nemju je sljadja od mede bes- jedne tekla“, toliko je već sama pojava one nadobudne naše mladosti napunjala duše općinstva nekom preleću, koja se prelje- vala postepeno u razdraganost i ushić. Kako

da ne zanese ono litro prebiranje pristića njezne djevojčice na tipkama glasovira, kako da ne razigraju oni umiljati glasovi u sklad- nim akordima angeojskih grla, one spretno pune života i dragosti kretnje u vježbama sa zastavicama i obručima, koga da ne raz- blaži ona dječja interpretacija i mimika u igrokazu, a ne očara dojam što ga izaziva živa slika „vjerni do groba“!

Odobranje je bilo opće, zanosno i neprekidno. Gosp. Namjestnik izrazio je priredjivaćkom odboru svoje zadovoljstvo i priznanje.

Gosp. kot. nadzornika Sinića kao predsjednika priredjivaćakog odbora ide glavna zasuga za ovu uspješnu svečanost, jer je stvar nadahnuo i organizirao, doćim su članovi odbora brižno trsili pojedine svoje referate. Tako je zaslužan gosp. učitelj K. Novak kao redatelj svečanosti, za vježbe sa zastavicama i obručima te za živu sliku; gđjica. Perić, učiteljica građan- ske škole, za igrokaz i deklamacije; učitelj gosp. V. Vukić kao autor proslava i igro- kaza, u kojima je veoma vješlo iznio dje- lovanje našega grada za ratnu skrb; gosp. kapelnika Obhildača ide zasuga za uspješ- ke glazbe ratne mornarice koji u samostalnoj izvedbi toli u pratnji zbora i vježaba; maestro gosp. Zuliani, uvijek uslužan u o- vakvim prilikama, pokazao je i ovaj put priznate vrline svoje škole pjevanja i glasnivanja; uopće cijelo učiteljsko osoblje trsilo se je za uspjeh svečanosti, pogotovo u nadziranju djece, u čemu valja posebice istaknuti gđjicu. nadučiteljicu Paut- nerić i materijalni uspjeh svečanosti u ka- zalištu nije zaostao za moralnim. Ukupni utražak iznosi 1.700 K, što je lijep kamaćak plemenitog ustanovi zaklade Franjo Josip I. za pripomaganje školske mladeži-siroćadi Šibenskih junaka palih na polju slava. Opća je želja, da se predstava dađe ponovno, po mogućnosti ranije, eda uz omogući obitelji po- vest sobom djecu.

Gosp. Namjestnik, koji je odsjeo kod presv. Biskupa, bio je u velike razdragane cijelom proslavom Previšnjeg Imendana i doćekom Njemu priredjenom, te je produljio svoj boravak u našem gradu. Jučer je o- podne bio gostom presvijetlog gosp. kon- tradmirala, kao i još nekoliko odličnika. Poslije podne odlično društvo bilo je na teretici, priredjenom od blagorodnog gosp. komodora Dabcevića.

Većernju vlakom oprostio se je gosp. Namjestnik od Šibenika, ispraćen od odlič- nika i predstavnika vlasti i ureda, zahva- ljujući toplo općinskoj upravi na sjajnom do- čeku i na ugodnom domjenku.

Zakladi Franje Josipa I. prigodom svećane akademije na Imendan Njegova Veličanstva, Njegova Preuzvišenost c. kr. Namjestnik grof Attems uručio je predsjed- niku iste c. k. kot. šk. nadz. Slavomiru Siniću Kr. 100. Uprava zaklade najsmjernije blagodari.

Proslava Previšnjeg Imendana u c. k. realnoj-gimnaziji. U 8 sati jutrom svi se učenići sakupili u zavodu, gdje im je gosp. upravitelj držao patriotski govor, prije je poslije kojeg pjevački zbor je za- pjevao „Carevku“. Zatim učeca mladež, praćena od proforskog zbora, korporati- vno prošavši glavnom ulicom, pođe da prisustvuje svećanoj službi božjoj u crkvi zavoda. Preko sv. mise pjevao je pjevački zbor učenića. Služba božia završila je pje- vanjem „Zahvalnice“ i „Carevke“. Iza sv. mise učenići u povorci pođoše do želje- zničke stanice na doček Nj. Preuzvišenosti gosp. Namjesniku. Gosp. Upravitelj pred- stavio je Nj. Preuzvišenosti gosp. profesore i pojedine razrede učenića, koji pozdravše Nj. Preuzvišenost sa trokratnim „živio“. Preko pontifikale u stolnoj crkvi pjevao je pjevački zbor realne-gimnazije misu od G.-B. Pollesia-a. Učenići su pjevali veoma vješto, precizno skladno i osobitim razumi- javanjem, pod vrsnim ravnanjem kapelnika M.o P. Zuliana-a, što se je svakog najljepše dojmilo, pa zato zaslužuju svaku pohvalu. Također pri dolasku Nj. Preuzvišenosti u stolnu crkvu, kao i pri odlasku, učenići pjevali u četverglasnom zboru „Carevku“.

Proslava kod Benediktinica. U nizu lijepih svećanosti, koje je ova škola prired- ila, spada za cijelo i preključerana proslava. Služba Božia održana je u samostanskoj crkvi, gdje su učeniće pjevale razne nabo- žne pjesme, a započele i završile otpevom Cesarevke. Pošto su i učeniće ove škole pošte, da pozdrave Njeg. Preuzv. g. nam- jesnika pri doćeku, popodne u 3 sata pro- sledjila je svečanost. Okupile se učeniće sa svojim učiteljicama u prostranoj dvorani lijepo urešenoj. Na podijumu isticao se kip Njegova Veličanstva, okićen cvijećem i ze- lenilom.

Svojim nazočem počastije: presvij. gosp. Dr. A. Primožič pok. šk. nadzornik,

c. k. kot. šk. nadz. g. S. Sinić, svećenstvo te mnoštvo odličnih gospoda.

Pošto učeniće skladno i umilno ispje- vahu prvu kiticu carske himne, vjerovatelja- kan D. K. Bjažić, u krasnome govoru, isti- knu značajne momente iz života Uzvi- šenog Vladara, te završi poklikom Njegovo Veličanstvu.

Izmićno zaredaše se zatim prigodne deklamacije: „Apostolskom Svećaru“, „Moja želja“, „Sanak male nade“, „Ranjenim ju- nacima“, uz pjevanje veoma prikladnih pjes- ma. Učeniće su umile veoma vješto, da iskazu sadržaj prigodnih sastavaka, a zborno pjevanje naišlo je na najveće odobranje.

Poslije toga predstavljahu igrokaz u 1 činu za 6 učenića u 5 slika „Živio Cesar“, što je za ovu priliku napisao Vi. Vukić učitelj. Igra i sadržaj bijahu od najljep- šega dojmaja, jer se nižu događaji iz današnjih vremena.

Učiteljicama i upravljačici M. C. Pravica najljepše čestitamo na krasno uspjeloj svečanosti, a osobito gđjici uč. J. Scarpa, koja je sa mnogo znanja i vješćine pripra- viljala djecu za ovu svečanost. Učeniće se razdižoše s najmilijom uspomenom, harni kot. šk. nadz. S. Siniću, da se njegovom inicijativom priredila upravo lijepa sveća- nost.

O redu u kazalištu. Općenito se zamjerava, što se od neko doba pušta žens- ke u stajaći parter. U tom pogledu ima u prvom redu riječ kazališna uprava.

Poskupljenje rublja. Savez austrijski tvornica rublja povisio je cijene rublja za 35%.

Nadjen zlatni prsten. Sabion Umberto našao je jedan zlatni prsten. Tko ga je izgubio, može ga predignuti kod obč. redarstvenog povjereništva.

NAJNOVIJE VIJESTI

Prispjele u 3 sata po podne.

Odstup Venizelosa.

PARIZ, 6. listopada (KB). Agen- cija Havas prima iz Atene:

Kralj Konstantin izjavio je mi- nistru predsjedniku Venizelosu, da po- litiku sadanjeg kabineta nemože do kraja slijediti.

Venizelos je nakon toga podasto molbu, da bude riješen službe.

Ultimatum Bugarskoj.

SOFIJA, 6. listopada (KB). Bugar- ska agencija javlja dne 5. ov. mj.:

Ministar predsjednik Rodoslavov primio je jučer između četiri i šest sati poslije podne posjet predstavnika Rusije, Francuske i Engleske.

Predstavnici Rusije i Francuske predali su notu, koja ne sadržava identični karakter, u kojoj, usljed pro- glasaženja oružane neutralnosti sa strane Bugare i obzirom na svrhu mobilizacije prisiljeni, dajući izjašnjenje uz grožnju prekida odnošaja, traže, da Bugarska u roku od 24 sata svoje odnošaje sa centralnim vlastima otvoreno prekine te udalje u generalnim štabovima raz- nih bugarskih armada nalazeće se njemačke i austrougarske častnike.

Predstavnik Engleske predao je kratku verbalnu notu sadržaja, da će Engleska prekinuti svoje odnošaje sa Bugarskom, ako iz bugarske mobiliza- cije budu neprijateljstva na Balkanu.

Predstavnik Italije, uslijed pomanj- kanja instrukcije, dosad se nije pri- ključio ovom koraku svojih kolega.

Odgovor Bugarske.

SOFIJA, 6. listopada (KB). Bug-arska agencija javlja dne 5. ov. mj.:

Odgovor Bugarske na engle- sko-francusko-ruski ultimatum pre- dan je danas poslije podne.

Prije podne je bugarska vlada zastupnicima četvornog sporazuma dala odgovor na predloge, koje su Bugarskoj učinile ove velevladi dne 14. rujna.

Mjesto komptoriaristice

traži gospodjicu, poslu već vješta, a poznaje u pismu i govoru hrvatski, njemački i talijanski te knjigovodstvo. Ponude na upravu lista.